

KABINET GRAFIKE HAZU

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2018. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Dana 20. prosinca 2018. godine na božićnoj aukciji Art salona Zagreb kupljena je mobilna serigrafija *Venecija* iz 1968. Miroslava Šuteja u vrijednosti 7.872, 48 kuna.

Time je obogaćen fundus naše institucije, prvenstveno mobilnim serigrafijama koje čine nukleus Šutejevog fascinantnog opusa.

Otkupna nagrada Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za dva crteža Ivone Jurić Kljajo izlaganih na 5. hrvatskom trijenalu crteža 2018.

Otkupna nagrada Ministarstva kulture Republike Hrvatske za četiri crteža Biserke Baretić izlaganih na 5. hrvatskom trijenalu crteža 2018.

Otkupna nagrada Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba za četiri crteža Svebora Vidmara izlaganih na 5. hrvatskom trijenalu crteža 2018.

1.3. Darovanje

Slikar i grafičar Juraj Dobrović poklonio je 50 serigrafija, 15 crteža i 16 plakata.

Akademik Zlatko Keser donirao je za fundus Kabineta grafike četiri crteža izlaganih na 5. hrvatskom trijenalu crteža 2018.

Slikar Eugen Feller poklonio je 21 serigrafiju za Zbirku 20. i 21. stoljeća.

Slikar Jokanović-Toumin donirao je za fundus Kabineta grafike osam serigrafija iz mape *4 crno i 4 bijelo* iz 1980.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Tijekom godine na 164 rada iz Stare zbirke i zbirke 19. stoljeća zamijenjen je melineks B3 formata s melineksom A2 formata.

Preventivno je zaštićeno 420 radova raznih autora iz Zbirke 20. i 21. stoljeća. Izvršena je zamjena stare muzejske opreme s novom pH neutralnom muzejskom opremom za trajno čuvanje građe. Tijekom godine opremljeni radovi Sergija Glumca u novoj muzejskoj opremi, razvrstani su prema vrsti (grafika, crtež) i tekućem inventarnom broju u 28 novih beskiselinskih mapa, kao i crteži Vanje Radauša u 4 nove beskiselinske mape. Ukupno 960 radova.

U nove ladičare prenešeni su radovi i mape koji su dosad bili čuvani u ormarima čitaonice.

Tijekom godine izvršena je zamjena stare muzejske opreme u kojoj su se nalazilo dvjestotinjak plakata s novim pH neutralnim mapama koje su pospremljene u ladičare u čuvaonici 2. U suradnji s preparatorom sanirane su veće zaderotine na više desetaka plakata.

2.3. Restauracija

Sukladno odobrenom programu restauratorsko-konzervatorskih radova za 2018. godinu voditeljica konzervatorsko-restauratorskih radova za građu Kabineta grafike Daniela Ratkajec, vratila je nakon konzervatorsko-restauratorske obrade i opremanja, dva crteža Zbirke 20. i 21. st.: crtež Ivana Meštrovića *Četiri naga starca* iz 1906. (inv. br. 2991) i crtež Vlahe Bukovca *Razvitak hrvatske kulture* oko 1913. (inv. br. 7726).

U rujnu 2018. zbog potrebe posudbe za retrospektivnu izložbu Nevenke Arbanas u Klovićevim dvorima, voditeljica konzervatorsko-restauratorskih radova za građu Kabineta grafike Daniela Ratkajec, izvršila je čišćenje grafike triptiha *Žarište* Nevenke Arbanas iz 1993. (inv. br. 11825-2).

2.4. Ostalo

U čuvaonici I. postavljen je novi linoleumski pod te su postavljena dva nova ladičara za čuvanje grafika i crteža.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Stara zbirka i Zbirka 19. stoljeća

- broj jedinica: 3316
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

Zbirka 20. i 21. st.

- broj jedinica: 14635
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

Zbirka plakata

- broj jedinica: 4391
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

Zbirka grafički matrica

- broj jedinica: 535
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

Za potrebe vođenja sekundarne muzejske dokumentacije nadopunjeni su dosjei pojedinih izložbi i događanja, fotografirana i dokumentirana su nova izdanja Kabineta grafike iz 2018. godine (katalozi, pozivnice, plakati, crtački dnevnic), nove grafičke mape iz edicije Argola (Iva Ćurić / Transkripcija zraka, Maja Rožman / Studije podsvjesnog, Josip Butković / Dvorišta), održana predstavljanja (Crtački dnevnik / Ana Feiner-Žalac te predstavljanje triju grafičkih mapa, predstavljanje crtačke monografije Zlatko Keser / crteži), izložbe (Iva Ćurić / Transkripcija zraka, Maja Rožman / Prostori sjećanja, 5. hrvatski trijenale grafike, Josip Butković / Dvorišta, Zagrebačka serigrafija), pedagoška radionica i Dan otvorenih vrata 2018. Sve aktivnosti su upisane u računalnu bazu S++ (31 zapis).

3.3. Fototeka

- broj jedinica: 841

- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

3.6. Hemeroteka

- broj jedinica: 1530
- način obrade: klasično

3.9. Ostalo

Medijateka

- broj jedinica: 178
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

Izdavaštvo

- broj jedinica: 324
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

Pedagoška djelatnost

- broj jedinica: 17
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

Posebna događanja

- broj jedinica: 50
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

Izložbe

- broj jedinica: 304
- način obrade: računalno
- naziv programske podrške: M++

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Poklonima i razmjenom prikupljeno je 19 publikacija.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Stara zbirka i zbirka 19. stoljeća

- Stara zbirka i zbirka 19. stoljeća prema podacima računalne baze i uvida u inventarne knjige sada broji 3.316 muzejskih predmeta.
- Početkom 2018. godine u Staru zbirku i zbiru 19. stoljeća uvršten je rad hrvatskoga slikara i grafičara Andrije Medulića *Rođenje Kristovo*, nova akvizicija Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kupljena na božićnoj aukciji Art Salona u Zagrebu (2017.), te je inventiran u knjigu i bazu M++ pod inv. br. 18187.
- Bakropis pod inv. br. 3048, prebačenom tijekom 2017. iz Zbirke 20. i 21. stoljeća, pridružena je identifikacijska fotografija.

Zbirka 20. i 21. stoljeća

- Za Zbirku 20. i 21. stoljeća tijekom godine obrađeno je, inventirano i upisano u inventarnu knjigu i u bazu podataka 108 novih akvizicija raznih umjetnika: 21 serigrafija Eugena Felleri (inv. br. 18188-18204, 18308-18311), 65 radova Jurja Dobrovića (inv.br. 18211-18272, 18289-18291), 4 crteža Zlatka Kesera (inv.br. 18277-18280), 8 serigrafija Deana Jokanovića-Toumina (inv.br. 18281-18288), dva crteža Ivone Jurić Kljajo (inv.br. 18312, 18313), 4 crteža Biserke Baretić (inv.br. 18314-18317), 4 crteža Svebora Vidmara (inv.br. 18318-18321).
- Tijekom godine vraćeno u smještaje čuvaonica I. i II. nekoliko desetaka radova iz fundusa koji su izvađeni iz originalne opreme za potrebe izložbi i posudbi.
- Tijekom godine obavljeno je nekoliko stručnih ekspertiza na upit vanjskih korisnika.

Zbirka plakata

- U Zbirku plakata u 2018. godini uvršteno je ukupno 28 plakata hrvatskih i inozemnih autora. Preuzeta je donacija umjetnika Jurja Dobrovića koja sadrži plakate vezane uz izložbe iz perioda od pedesetih do osamdesetih godina prošloga stoljeća koje su oblikovali različiti autori kao što su: Juraj Dobrović, Eugen Feller, Mihajlo Arsovski, Ivan Picelj, Tomo Gusić, i drugi.
- U 2018. godini obrađeni su i upisani u računalnu bazu M++ te zajedničku inventarnu knjigu slijedeći plakati: dva inozemna sportska plakata (inv. br. 18185 i 18186), 10 plakata vezanih uz Međunarodni dan muzeja autora Borisa Ljubičića (inv. br. 18205 – 18207, 18209, 18210, 18304 – 18307) i Brukete & Žinića (inv.br. 18208) te 16 plakata različitih autora iz donacije Jurja Dobrovića (inv. br. 18273 – 18276, 18292 – 18303). Prema podacima iz računalne baze M++ i uvida u zajedničku inventarnu knjigu Zbirka plakata sada broji 4391 muzejski predmet.
- U suradnji s preparatorom i kustosom pripravnikom fotografirano je i obrađeno pedeset i pet velikih višedjelnih plakata iz donacije Borisa Bućana za potrebe identifikacijskih fotografija u muzejskom programu M++.

Zbirka grafičkih ploča

- U zbirku grafičkih ploča u 2018. nije uvršten niti jedan novi predmet. Ova zbirka i dalje broji ukupno 535 grafičkih ploča koje su prošle godine upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

6.3. Revizija građe

U zadnjem kvartalu godine započet je i dovršen revizijski pregled Stare zbirke i zbirke 19. stoljeća, kojim je započeta revizija fundusa u Kabinetu grafike. Sastavljeno je više komisija koje čine stručni i stručno/tehnički djelatnici ustanove. Za potrebe revizije pripremljene su revizijske liste.

Započete su revizije Zbirke 20. i 21. stoljeća, Zbirke plakata i Zbirke grafičkih ploča.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Posudbe

- Modernoj galeriji u Zagrebu za potrebe retrospektivne izložbe Nikole Mašića (planirane otvorenje 18. prosinca 2018.) krajem godine posudili smo iz Stare zbirke i

zbirke 19. stoljeća 21 crtež Nikole Mašića (inv. br.: 2440, 2456, 2487, 2511, 2518, 2520 - 2522, 2535, 2537, 2531, 2538, 2581, 2585, 2589, 2594, 2596, 2598, 2599, 2640, 2643,).

- Za potrebe izložbe *Nevenka Arbanas – retrospektiva* u Galeriji Klovićevi dvori od 1. listopada do 26. studenog 2018. posudili smo tri rada autorice iz fundusa.
- Za izložbu *Jadranka Fatur – Potraga za stvarnošću* od 1. listopada do 15. prosinca 2018. u Muzeju suvremene umjetnosti posudili smo jedan crtež iz fundusa Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.
- Za potrebe izlaganja na izložbi *Nikola Reiser – retrospektiva* od 22. listopada 2018. do 15. veljače 2019. u Galeriji Klovićevi dvori posudili smo dva Reiserova crteža iz našeg fundusa.
- Galeriji Krsto Hegedušić / Pučko otvoreno učilište, Hrvatski dom Petrinja, posudili smo 12 linoreza Marijana Detonija iz mape Cigla za izložbu *Problem umjetnosti kolektiva: slučaj Zemlja* od 15. studenog 2018. do 12. siječnja 2019.
- Za retrospektivnu izložbu *Vladimir Becić* u Galeriji Klovićevi dvori od 30. studenog 2018. do 15. ožujka 2019. g posudili smo šest crteža iz našeg fundusa.
- Za potrebe izložbe pod nazivom *Šezdesete u Hrvatskoj – mit ili stvarnost* koja se održavala u Muzeju za umjetnost i obrt posudili smo u razdoblju od 20. travnja do 5. listopada 2018. dva plakata: Bojan Stranić: II. evropski stolnoteniski šampionat, 1960. (inv. br. 1422 – I), Boris Bućan, Glorija, 1970. (inv. br. 1772 – III), te je za potrebe monografije ustupljena i digitalna presnimka plakata Bojana Stranića, Slet Mladosti, 1968. (inv. br. 1535 – I)
- Za potrebe izložbe Kabineta grafike *Zagrebačka serigrafija* mr. sc. Slavica Marković kontaktirala je Muzej suvremene umjetnosti i posudili smo 3 serigrafije Mladena Galića, 3 serigrafije Ljerke Šibenik, gospođu Anu Knifer i posudili smo 5 serigrafija Julija Knifer, privatnog kolekcionara Borislava Hojskog i posudili smo 2 serigrafije Aleksandra Srneca.
- Sve umjetnine iz fundusa za posudbe opremane su u Kabinetu grafike.

Upiti i rad s korisnicima

- Za potrebe kataloga izložbe *Toward a Concret Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948-1980* početkom godine Museum od Modern Art u New Yorku ustupljena je na korištenje fotografija plakata *Le Corbusier, izložba - arhitektura, urbanizam,*

skulptura, slikarstvo, Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Skopje pod inv. br. 769 – II.

- Za potrebe kolegice mr.sc. Snježane Pavičić i njezinog istraživanja Marije Bistrice unutar Zbirke 20. i 21. stoljeća provjerena je zastupljenost sljedećih autora i njihova djela: Branka Hegedušić, Josip Crnobori, Ivan Režek, Josip Šeremet, Nikola Maraković, Ivo Dulčić, Beraković, Nikola Mucavac, Marijan Talon, Krsto Hegedušić, Gabrijel Stupica, Marko Rašica, Željko Hegedušić, Antun Kirinčić, Albert Kinert, Ivan Generalić, Ante Kaštelančić.
- Radi disertacije na temu *Umjetnost otpora u Hrvatskoj u periodu od 1941. do 1945. godine*, tijekom siječnja doktorandici Ani Dević dan je uvid u primarnu muzejsku dokumentaciju na temu umjetnost otpora između 1939. do 1946. Nakon preliminarnog pregleda grafika i crteža iz Zbirke 20. i 21. stoljeća (oko 328 jedinica), u veljači je za kolegicu pripremljen pregled odabrane građe i dozvoljeno fotografiranje iste (26 radova pod inv. br. 8814, 8815, 12525, 12720, 2680, 3126, 2997, 3014, 3127, 3512, 10684, 6337, 2081, 2681 - 2683, 2718, 2722, 3523, 3557, 3847, 4997, 5003, 6134, 10692, 10690).
- U travnju je Turističkoj zajednici grada Bakra ustupljena na korištenje fotografija Mašićevog crteža pod inv. br. 2603.
- Za potrebe izložbe i pripreme kataloga *Throug the Eys of Louis Adamič: The Visual Arts in the 1930s* (planiranoj za 25. travnja – 14. rujna 2019.) kolegi mr. sc. Marku Jenku iz Moderne galerija u Ljubljani snimljene su i prosljeđene fotografije u visokoj rezoluciji radova Marijana Detonija, Sergija Glumca i Krste Hegedušića pod inv. br. 2078, 9805, 3125.
- Na zamolbu Jelene Savić uredništvu Matice hrvatske poslani su press-materijali, fotografije više autora, kao i likovnog postava 5. hrvatskog trijenala crteža, katalog i dodatni podaci za potrebe članak.
- Za potrebe pripreme doktorskog rada na temu *Umjetnost otpora u vrijeme drugog svjetskog rata u periodu između 1939. i 1946.* povijesničarke umjetnosti Ane Dević pretražena je baza podata M++ te su izdvojeni podaci s fotografijama u pdf-u za 37 plakata koji odgovaraju zadanoj temi.
- Za potrebe seminarskog rada studentici Studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu pružene su informacije i dana na uvid literatura vezana uz temu izložbenog plakata u Hrvatskoj u prvoj polovici 20. stoljeća.

- Za potrebe istraživanja dr. Jasne Galjer pretražena je baza podataka M++ te su izdvojeni podatci s fotografijama u pdf-u za 10 plakata vezanih uz razdoblje prvog svjetskog rata i netom nakon njega.
- Za potrebe izložbe *Ikonografija grada 2* autora Željka Marcijuša pretražena je baza podataka M++ te su izdvojeni podatci s fotografijama u pdf-u za 25 plakata vezanih uz temu.
- Za potrebe dokumentarnog filma *120 godina Umjetničkog paviljona* autorice Nane Šojlev ustupljeni su iz foto arhive Kabineta grafike digitalne presnimke 17 plakata (inv. br. 7 – II, 101 – II, 102 – II, 110 – II, 111 – II, 1094 – II, 1099 – II, 73 – II, 88 – II, 112 – II, 717 – II, 785 – II, 862 – II, 1755 – II, 1847 . II, 2586 – II, 17898 - II)
- Za potrebe pripreme monografije umjetnika Đeljoša Đokaja kustosu JU Muzeja i galerija Podgorice Draganu Radoviću poslani su podatci o grafikama umjetnika iz kataloga izložaba i muzejskog programa M++.
- Za potrebe pripreme monografije Sergija Glumca autorici dr. sc. Lovorki Magaš Bilandžić dali smo na uvid i fotografiranje 63 crteža i grafika, 31 plakat i jednu grafičku ploču Sergija Glumca.
- Na upit dizajnera i umjetnika Borisa Ljubičića pregledana je baza podataka M++ te mu je poslan popis s fotografijama u pdf-u plakata iz fundusa na temu VIII mediteranskih igara iz 1979. godine.
- Na zamolbu povijesničarke umjetnosti Marije Tonković za potrebe njezina istraživanja o dizajneru Tomi Gusiću pretražena je muzejska baza podataka M++ te joj je poslan popis s fotografijama u pdf-u za pedestak plakata iz fundusa.
- Višekratna komunikacija s kolegama iz Museum od Modern Art u New Yorku radi dozvole i dogovora oko ustupanja fotografija plakata Le Corbusier, izložba - arhitektura, urbanizam, skulptura, slikarstvo, Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Skopje pod inv. br. 769 – II za kataloga izložbe *Toward a Concret Utopia : Architecture in Yugoslavia, 1948-1980.*

Tijekom godine obavljano je nekoliko konzultacija na različite upite vanjskih korisnika.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Mr. sc. Slavica Marković, muzejska savjetnica - uvod i predgovor u katalogu 5. hrvatski trijenale crteža; predgovor u katalogu Zagrebačka serigrafija

Vesna Kedmenec Križić, viša kustosica - predgovor u katalogu Josip Butković / Dvorišta (s Anom Petković Basletić)

Ana Petković Basletić, kustosica - predgovor u katalogu 5. hrvatski trijenale crteža; predgovor u grafičkoj mapi Josip Butković / Dvorišta

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Vesna Kedmenec Križić bila je mentorica Jurju Guiću kandidatu za stručno osposobljavanje – mjesto kustos bez zasnivanja radnog odnosa do. 25. lipnja 2018. Prema planu i programu stručnog osposobljavanja Upraviteljice Kabineta grafike mr. sc. Slavice Marković, nadzirala je realizaciju njegovih aktivnosti te se brinula da polaznik redovito izvršava poslove iz zadanog programa čime je stekao iskustvo i uvjete za polaganje stručnog ispita za kustosa. Preparator Ivo Ćurić upućen je u način opremanja i čuvanje građe na papiru.

6.10. Urednički poslovi

Urednica svih izdanja Kabineta grafike HAZU bila je mr. sc. Slavica Marković.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Nastavili smo informativno-edukativnu djelatnost Kabineta grafike na Facebook stranici sustavnim objavljivanjem događaja i prigodnog sadržaja, kao i predstavljanje zbirke mrežnim izložbama (urednice: mr. sc. Slavica Marković i Ana Petković Basletić). Redovno su ažurirane web stranice.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Izložba **Maja Rožman / Prostori sjećanja / grafike**

Trajanje: 17. – 27. travnja 2018.

Mjesto održavanja: izložbeni prostor Kabineta grafike

Koncepcija izložbe: mr. sc. Slavica Marković

Predgovor kataloga: Vanja Babić

Životopis i kataloška obrada: mr.sc. Slavica Marković

Kustos izložbe: Jure Guić

Likovni postav: mr. sc. Slavica Marković

Tehnički postav: Ivo Ćurić i Jure Guić

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Sensus Design Factory, Nedjeljko Špoljar

Tisak: Tiskara Zelina

Opis: Izložba je prezentirala recentne grafike realizirane digitalnim tiskom.

U magičnoj bjelini papira Maja Rožman kreira svoj fluidan svijet snova, mašte i sjećanja, svijet u kojemu lebdenje u naručju velikoga kišobrana ili pružanje glave kroz tamnu rupu u nebu djeluju podjednako stvarno kao i dječje igre odnosno zanimacije poput preskakanja konopca, nekada davno popularna „gumi-gumija“ ili pak opuštena druženja na školskim dvorištima. Bio je to svijet skromnijih prohtjeva, ali raskošnije i odvažnije kreativnosti. U sjećanje ga možemo prizvati jedino ukoliko, makar na trenutak, iznova pokušamo postati djecom. Maja Rožman u tome je nedvojbeno uspjela.

5. hrvatski trijenale crteža / Intimni crtež – mali format

Sučeljavanje Miroslav Kraljević i hrvatski suvremeni umjetnici

Autorica koncepcije Trijenala mr.sc. Slavica Marković

Trajanje izložbe: 29. svibnja do 15. srpnja 2018.

Sučeljavanje Miroslav Kraljević i hrvatski suvremeni umjetnici, Intimni crtež – mali format, osobni poziv sedmoro autora i likovni postav Sučeljavanja – mr. sc. Slavica Marković

Urednica kataloga: mr. sc. Slavica Marković

Uvod, kataloška obrada i životopis pozvanih autora: mr. sc. Slavica Marković

Predgovor kataloga: Ana Petković Basletić, mr. sc. Slavica Marković

Kataloška obrada i životopis Miroslava Kraljevića: Ana Petković Basletić

Kataloška obrada i životopis odabranih autora: Vesna Kedmenec Križić

Kustosice Trijenala: Vesna Kedmenec Križić, Ana Petković Basletić

Likovni postav: mr. sc. Slavica Marković, Vesna Kedmenec Križić i Ana Petković Basletić

Tehnički postav: Ivo Ćurić

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Sensus Design Factory, Nedjeljko Špoljar i Kristina Špoljar

Tisak: Tiskara Zelina

Opis: Nastavljajući dugogodišnju tradiciju predstavljanja djela hrvatskih umjetnika s ciljem afirmiranja medija crteža i poticanja crtačkoga stvaralaštva, Kabinet grafike s konceptom *Intimni crtež – mali format* organizirao je 5. hrvatski trijenale crteža.

Okosnica manifestacije bila je dionica *Sučeljavanja – Miroslav Kraljević i hrvatski suvremeni umjetnici*. Izloženi su antologijski primjeri hrvatskoga modernog crteža Miroslava Kraljevića i sedmero pozvanih autora, generacijskog raspona od Biserke Baretić i Zlatka Kesera do Mirjane Vodopije, Davora Vrankića, Tomislava Buntaka, Ines Matijević Cakić i Ive Ćurić, koji pokazuju kontinuitet visoke razine crtačkoga umijeća, vitalnost umjetničkog govora, raznolikost rukopisa i stila u mediju crteža.

U dionici *Odabranih autora* izloženo je 109 radova četrdesetosmorice umjetnika. Crteži, poliptisi, crtači dnevnici i umjetničke knjige pokazuju raznolikost poetika i individualnih izričaja, od suptilnih linijskih ili organskih oblika (M. Rožman, C. Vičević, I. Gobić, M. Živičnjak), zapisa ljudskoga tijela (A. Vivoda, P. Jazvić, D. Cikatić Javorčić), apstraktnih igara formom, oblicima, linijskim rasterima (M. Čaušić, D. Trogrlić, D. Kanjski, K. Kovač, L. Linardić) do hiperrealnih, minucioznih bilježenja umjetnikove neposredne okoline i iskustva ili fantazmatskih uprizorenja (M. Šabić, S. Vidmar, D. Gašpar, I. Jurić Kljajo, M. Antolčić, R. Grgić-Đaković, i dr.).

Prethodnicu Trijenala u veljači obilježilo je predstavljanje dnevnika naše istaknute slikarice i grafičarke Ane Feiner-Žalac. Kao novost dodana je *Studentska dionica – maraton crtanja* koji se pod mentorstvom akademika Zlatka Kesera i izv. prof. Gordane Bakić održao povodom *Dana Ede Murtića (4. – 15. svibnja)*. U sklopu obljetničke svečanosti Trijenala promovirano je novo izdanje Kabineta grafike – upravo tiskana crtačka monografija Zlatka Kesera.

U nastojanju da se pokaže aktualnost i postojanost crteža kao temeljnoga i najintimnijeg umjetničkog izraza, ovogodišnji Trijenale crteža generacijskom, stilskom i tematskom raznolikosti pokazao je trajnu vitalnost crtačke kreacije.

Organizacija trijenala je započeta u siječnju izradom pravilnika, usuglašen je način zaprimanja radova pristiglih na natječaj, otvorena je posebna mail adresa radi preuzimanja potrebne popratne dokumentacije (ispunjena prijavnica te fotografije radova iz osobne arhive umjetnika) i dodatne komunikacije s autorima. Natječaj za prijavu radova na 5. hrvatski trijenale crteža otvoren je od 12. veljače do 15. ožujka 2018. Za trajanja natječaja zaprimani su i pregledavani pristigli radovi, preuzimana je i provjeravana potpunost dokumentacije te je pristigli materijal sistematiziran i gdje je bilo potrebe tražene su nadopune. Prema potrebi je vođena mail i telefonska komunikacija s umjetnicima. Tijekom trajanja natječaja 5. hrvatsko trijenala crteža preuzete su prijavnice, dokumentacija i radovi 155 autora sa 536 radova. Odbor za izbor radova, u sastavu akademik Zlatko Keser, mr. sc. Slavica Marković, Feđa Gavrilović, Ana Petković Basletić, sastao se 22. ožujka 2018. i odabrao 48 umjetnika s ukupno 109 radova.

Uz izložbu tiskan je katalog, pozivnica, plakat i transparent. Izložba je dobro popraćena u dnevnom tisku i medijima, odnosno u tiskanim i elektroničkim medijima.

Izložba **Josip Butković / Dvorišta**

Trajanje: 10. – 31. listopada 2018.

Mjesto održavanja: izložbeni prostor Kabineta grafike

Koncepcija izložbe: Ana Petković Basletić

Predgovor kataloga: Ana Petković Basletić

Kustosica izložbe: Ana Petković Basletić

Likovni postav: Ana Petković Basletić

Tehnički postav: Ivo Ćurić

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Sensus Design Factory, Nedjeljko Špoljar

Tisak: Tiskara Zelina

Nakon izloženog presjeka mijena ciklusa Dvorišta nastalih u posljednjih petnaest godina u Domu hrvatskih likovnih umjetnika u Zagrebu i u Galeriji Kortil u Rijeci (2016.), Josip Butković u Kabinetu grafike predstavio je novonastale pojedinačne radove velikog formata te grafičku mapu u ediciji *Argola* kao nadopunu ciklusa. Taj ciklus zapravo je otvoreni projekt u trajnom nastajanju, u kojem su izloženi otisci još jedan iskaz arganovskog principa *umjetnosti kao istraživanja* – principa svojstvenog Butkovićevoj grafici, koji se u svojoj složenosti, radikalnosti i novini prvi put očitovao u njegovom grafičkom projektu *Mrgar*, megaprojekt u kojem život i umjetnost surađuju. Istražujući fenomen događaja, sižejnim poigravanjem srednjovjekovnom metaforom šume kao mjestom spoznaje, procesualnim strategijama slučajnosti i aproprijacije, umjetnik bilježi *život* kao defragmentiranu pojavnost heraklitovskog predznaka stalne promjene, promjene u kojoj se sve mijenja i ništa se ne mijenja. U toj varijabilnoj igri prirode i umjetnosti trajno odjekuje eho živog traga efemernosti postojanja.

Interpretacijom djela, približavanjem umjetničkog proredaja dokumentarističkim fotografijama s lokacije te izlaganjem samih matrica, kao i izdanjem grafičke mape Dvorišta, željeli smo još jednom podcrtati vrsnost grafičkog umijeća Josipa Butkovića, koji se složenim, nesvakidašnjim pristupom i novim promišljanjem grafičkog postupka svaki put ponovno potvrđuje kao istraživača i izniman inovator u polju umjetničke grafike.

Za potrebe izložbe tiskan je katalog, pozivnica i plakat. Izložba je dobro popraćena u dnevnom tisku i medijima.

Izložba **Zagrebačka serigrafija**

Trajanje: 26. studeni – 20. prosinca 2018.

Mjesto održavanja: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Autorica izložbe: mr. sc. Slavica Marković

Predgovor kataloga: mr. sc. Slavica Marković

Životopisi, kataloška obrada: mr. sc. Slavica Marković

Tekstovi u likovnom postavu: mr. sc. Slavica Marković

Likovni postav: mr. sc. Slavica Marković

Tehnički postav: Ivo Ćurić

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Nikola Šiško

Tisak: Tiskara Zelina

Opis: Izložbom grafika dvanaestorice umjetnika koji su u realizaciji svojih umjetničkih zamisli primjenjivali medij propusnoga tiska i novi formalni jezik – od geometrijske apstrakcije, neokonstruktivizma, optičke umjetnosti do apstrakcije obojenog polja pravilnih ili organskih formi *oštrih rubova*, prezentiramo *fenomen Zagrebačke serigrafije*. Ističući ovu iznimno važnu pojavu šezdesetih i sedamdesetih godina u hrvatskoj likovnoj umjetnosti osvjetljavamo zapostavljeno poglavlje grafičke umjetnosti koje se razvijalo i oblikovalo u specifičnom kulturnom okruženju tada *kozmopolitskoga grada*.

Ivan Picelj, Juraj Dobrović, Miroslav Šutej, Aleksandar Srnec, Eugen Feller, Mladen Galić, Ljerka Šibenik, Ante Kuduz, Julije Knifer, Vjenceslav Richter, Đuro Seder i Dean Jokanović Toumin formirali su relativno homogenu skupinu umjetnika. Iako djelujući individualno, bez programskoga koncepta, te svaki ponaosob istražujući potencijale serigrafije, oni idu korak s europskim trendovima i suvremenim umjetničkim pojavama. Značajan poticaj za eksperimentiranje i realizacije u tome mediju bila je sitotiskarska radionica – Atelijer Brane Horvata koji je kontinuirano omogućavao visoku kvalitetu tiska. Osim za domaće autore, radio je i za talijansku Galeriju Del Deposito grafičke listove Lucia Fontane, Victora Vasarelyja, Maxa Billa, Getulia Alviania i brojnih drugih istaknutih umjetnika.

Važan doprinos ovoj pojavi je i poticajna atmosfera intelektualne elite. Zagreb je organizacijski centar *Novih tendencija* (1961.-1973.), umjetničkog pokreta europskih raspona u kojem su se konsolidirali kreativni potencijali (umjetnici) te kooperativna i motivirajuća likovna kritika (Vera Horvat - Pintarić, Matko Meštrović, Mića Bašičević, Božo Bek, Boris Kelemen, Radoslav Putar...). U kontekstu visoko valoriziranih pratećih programa produciraju se i organiziraju respektabilne međunarodne izložbe, Međunarodni muzički bijenale, Zagrebačka škola crtanoga filma, Teatar ITD i drugi. U tom periodu bujanja internacionalnih

sadržaja najviše umjetničke razine i kvalitete, serigrafija je kao lako dostupan multioriginal postala neizostavno sredstvo divulgacije avangardnih umjetničkih pojava. U skladu s programskim konceptom *Novih tendencija* ona je poželjna likovna vrsta i kvalitativna dopuna novim sadržajima. Na Zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike, koju od 1960. organizira Kabinet grafike, serigrafija je izborila legitimitet i ravnopravni status već 1964. godine. A nakon što je međunarodni žiri, u kojem je sudjelovala tada vrlo utjecajna likovna kritičarka Vera Horvat-Pintarić, dodijelio Veliku premiju Victoru Vasarelyju na 6. međunarodnom bijenalu grafike u Ljubljani (1965.) i ta je tradicionalno koncipirana manifestacija širom otvorila vrata autorima koji rabe medij serigrafije.

Samo dvije godine poslije, u siječnju 1968., mladi likovni kritičar Jerko Denegri, organizirao je izložbu (Juraj Dobrović, Eugen Feller, Mladen Galić, Ante Kuduz, Ivan Picelj, Aleksandar Srnec, Miroslav Šutej) u Salonu MSU u Beogradu, na kojoj je istaknuo tezu o postojanju *Zagrebačke serigrafije*.

Prateći kronologiju nastanka odabranih grafika od 1957. do 1974. godine, obuhvatili smo dominantnu liniju i predstavili tipologijski raspon *Zagrebačke serigrafije* te njena dva bitno različita pola. S jedne strane su sistemski konstruktivni i optički principi Ivana Picelja, Aleksandra Srneca i Jurja Dobrovića, dok je s druge strane mobilna koloristička fantastika Miroslava Šuteja i srodnog mu Ante Kuduza. Između spomenutih susrećemo geometrijski minimalizam Julija Knifera, Eugena Fellera, Deana Jokanovića Toumina, apstrakciju obojenog polja *oštrih rubova* Mladena Galića, Ljerke Šibenik i Đure Sedera te sistemsku grafiku Vjenceslava Richtera.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Izdavaštvo Kabineta grafike pomno je planirala, dopunjavala i koordinirala od početka devedesetih do danas urednica mr. sc. Slavica Marković. Publikacije Kabineta grafike razvrstane su prema sadržaju koji prezentiraju i prema mediju. Katalozi iz fundusa razlikuju se formatom i opremom od kataloga izložbi suvremenih autora, kataloga trijenala grafike i trijenala crteža ili deplijana. Osobito su oblikovane i opremljene likovne monografije i crtački dnevници hrvatskih umjetnika.

Multimedijske publikacije (CD ili DVD) prezentiraju složenije multimedijske sadržaje: video dionice - postava izložbi i otvorenja, intervjuje, TV emisije, kraće filmove. Sadrže također fotografije, elektronički katalog, PDF kataloga, internu i eksternu komunikaciju itd.

Grafičke mape (izbor nagrađenih autora trijenala) s originalnim grafičkim listovima tiskanim u ograničenoj nakladi i edicija *Argola* (izabrani suvremeni grafičari) jedinstveni su autorski nakladnički grafički projekti.

Tijekom gotovo tri desetljeća različiti su se grafički dizajneri uklopili u zadane okvire i realizirali brojne publikacije prepoznate na prestižnim međunarodnim izložbama. Od 2001. godine kada je monografija Slavka Šohaja izabrana za Frankfurtski sajam, a potom i za izložbu u Leipzigu svake godine bar jedno naše izdanje izabrano je za te ugledne međunarodne izložbe.

1. Predstavljanje grafičke mape: Iva Ćurić / Transkripcija zraka, pozivnica 300 primjeraka
2. Predstavljanje Crtačkog dnevnika: Ana Feiner Žalac, pozivnica 300 primjeraka
3. Grafička mapa: Maja Rožman / Studije podsvjesnog, opseg 5 grafičkih listova, naklada 25 primjeraka, katalog 16 str., naklada 300 primjeraka, pozivnica 300 primjeraka + plakat
4. Katalog manifestacije: 5. hrvatski trijenale crteža, opseg 80 str., naklada 300 primjeraka, pozivnica 500 primjeraka + plakat
5. Predstavljanje monografije Zlatko Keser, pozivnica 300 primjeraka
6. Grafička mapa: Josip Butković / Dvorišta, opseg 5 grafičkih listova, naklada 25 primjeraka, katalog 16 str., naklada 300 primjeraka, pozivnica 300 primjeraka + plakat
7. Katalog izložbe: Zagrebačka serigrafija, opseg 80 str., naklada primjeraka 300 primjeraka, pozivnica 500 primjeraka + plakat
8. Grafička mapa: Edvin Dragičević / Subterraneus, opseg 5 grafičkih listova, naklada 25 primjeraka

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Tijekom godine na zamolbu kolega iz struke održano je više pojedinačnih vodstava kroz čuvaonicu kako bismo pokazali način opremanja papirne građe, koji je u skladu sa

suvremenim europskim standardima. Na tom segmentu zaštite građe, jedinstveni smo primjer među hrvatskim muzejskim institucijama.

U sklopu manifestacije Dan otvorenih vrata 6. studenog 2018. za studente prvih godina Akademije likovne umjetnosti održano je stručno vodstvo čuvaonicom te ime je kroz reprezentativne primjere iz fundusa na praktičan način pokazana suvremena praksa i standardi čuvanja papirne građe.

Održano je stručno vodstvo izložbom Zagrebačka serigrafija za studente 3. i 5. godine grafike s Akademije primjenjenih umjetnosti u Rijeci.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Mediji su objavili pedesetak priloga o izložbama, izdanjima i fundusu Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Radi promocije izložbe *Josip Butković / Dvorišta* kustosica izložbe Ana Petković Basletić dala je intervju emitiran u emisiji *U vizualnom kodu HRT - HR3* (emitirana 24. listopada 2018.).

Radi promocije izložbe *Zagrebačka serigrafija* objavljena je najava u emisiji *U vizualnom kodu HRT - HR3*.

12.4. Promocije i prezentacije

Predstavljanje grafičke mape *Iva Ćurić / Transkripcija zraka*

Iz edicije *Argola*

Nakladnik: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Predstavljanje: 31. siječnja 2018. u 13 sati

Mjesto održavanja: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Autorica projekta edicije: mr. sc. Slavica Marković

Urednica: mr. sc. Slavica Marković

Autorica predgovora i životopisa: Mateja Fabijanić

Kataloška obrada i opis tehnika: Mateja Fabijanić

Tisak grafika: Iva Ćurić

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Sensus Design Factory, Nedjeljko Špoljar

Na predstavljanju su govorili: upraviteljica Kabineta grafike mr.sc. Slavica Marković, kustosica Mateja Fabijanić i umjetnica Iva Ćurić, asistentica na ALU u Zagrebu

U okviru izdavačkoga projekta edicije *Argola* Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, predstavio je 13. grafičku mapu pod nazivom *Transkripcija zraka* mlade zagrebačke grafičarke Ive Ćurić.

Serija radova nazvanih *Transkripcija zraka* pet je početnih vizualnih studija, idejnih matrica, za istraživanje mogućih predodžbi prikaza zraka. U kontekstu suvremenoga medijskog doba Iva poima zrak kao prostor ispresijecan mrežama nevidljivih informacija. Njihovo putovanje ovisi o fizikalnim zakonima prijenosa različitih tipova znakova koje emitiraju i primaju različiti uređaji putem elektromagnetskih valova. Taj je komunikacijski proces svojim znakovima opisala znanost, a koji Iva, kao i u svojim dosadašnjim radovima, uzima kao polazište za predočavanje (ne)vidljive stvarnosti.

Ivini radovi stoga nisu doslovno predočavanje fizikalnih i mjernih karakteristika, oni su polazišta za ono što umjetnica naziva „slobodnom aproksimacijom“, odnosno, vizualne forme kojima se pokušava približiti istinitosti izgleda zraka. Prijepis ili transkripcija zraka jest vizualni iskaz vlastite ideje o izgledu nevidljivog, prijenos u ovom slučaju pomoćnoga jezika znanosti u vizualne predodžbe.

Iva Ćurić rođena je 1984. u Zagrebu. Godine 2010. diplomirala je. na Nastavničkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu na smjeru grafike u klasi prof. Ines Krasić, gdje radi kao asistentica. Izlagala je na izložbama u Hrvatskoj i inozemstvu. Aktivno sudjeluje na likovnoj umjetničkoj sceni u području proširene grafike. Članica je HDLU-a i koautorica projekta Platforma p_3. Dobitnica je Posebnoga priznanja Odbora za nagrade na Hrvatskom trijenalu grafike 2009. i 2012. godine u organizaciji Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Predstavljanje crtačkog dnevnika Ana Feiner-Žalac

Iz edicije: *Crtački dnevnicu hrvatskih umjetnika*, Dnevnik 2

Nakladnik: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Predstavljanje: 14. veljače 2018. u 13 sati

Mjesto održavanja: Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Autorica projekta edicije: mr. sc. Slavica Marković

Urednica: mr. sc. Slavica Marković

Autorica predgovora i životopisa: mr. sc. Slavica Marković

Tisak: Stega Tisak

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Fabian Feiner

Uvodno slovo: predsjednik Akademije akademik Zvonko Kusić

Na predstavljanju su govorili: akademik Tonko Maroević, likovni kritičar Vanja Babić, i umjetnica Ana Feiner-Žalac

Crtački opus Ane Feiner-Žalac tek je djelomice poznat hrvatskoj likovnoj publici, jer je nakon završene *Specijalke* Krste Hegedušića u Zagrebu 1971. godine preselila u bavorski grad Ingolstadt. Pojavljivala se potom neko vrijeme na Zagrebačkim izložbama jugoslavenskoga crteža kako bi zadržala komunikaciju sa zavičajem, a onda je i ta veza prekinuta. Na naš poziv predstavila se ponovo u Zagrebu na 3. hrvatskom trijenalu crteža 2002., zatim samostalnom izložbom u Kabinetu grafike 2004. godine, u Muzeju Mimara 2007., te velikim impresivnim formatima na 18. međunarodnoj izložbi crteža u Rijeci 2013. godine. Na svakoj od spomenutih izložbi autentičan crtački rukopis razotkrivao je njezinu snažnu umjetničku individualnost koja se očitovala u inovativnom likovnom govoru i jeziku, elaboraciji osobnih spoznaja. Upoznali smo ženu koja je svoju kreativnost i um ulagala u argumentiranu afirmaciju ženske umjetnosti i suvereno kročila vlastitim smjerom, ne povodeći se za umjetničkim strujama i pomodarskim trendovima.

Veći dio umjetničkog opusa i kulturnoga stvaralaštva Ane Feiner-Žalac nastajao je tijekom četiriju desetljeća djelovanja u Ingolstadtu i Münchenu, no, crtački dnevnik koji upravo listamo, plod je njezina intenzivna proživljavanja povratka u domovinu, smiraja na brežuljku jaskanskoga prigorja u drvenoj kući s atelijerom. Tamo je Ana ostvarila suživot s prirodom, osvijestila osobnu zrelost i novi umjetnički potencijal, a potom je rezonancije spoznaja i slutnji unijela u sve pore svoje umjetnosti. Odmak od dugih, teških i bolnih godina života uz bolesnoga supruga Franka u Ingolstadtu, stvorio je duhovni prostor u kojem se nagomilala čudesna imaginacija, nova kreativna snaga koju će ugraditi u svoje djelo. Čuvala se Ana svake sličnosti s drugima i ovisnosti o njima, a životnu je energiju usmjerila na originalni umjetnički izraz artikuliranoga likovnog jezika i stila kojim razlaže i tumači egzistencijalna pitanja i opisuje svoj fascinantni svijet.

Crtanje je *poput disanja*, Anina nasušna potreba, a bjelina papira intimni, ispovjedni prostor u kojem pulsira život. Tim dnevničkim stranicama rasuta su ushićenja, tjeskobe i strahovi, promišljanja, čak i molitve koje se množe i razotkrivaju čežnje, spoznaje i snoviđenja koja naviru iz najdubljih slojeva bića. Njezini su crteži svakodnevni izričaji množine misli i vizija,

težnje da iscrta neizrecivo – osobu kao središte čovjeka, svijest i samosvijest, dostojanstvo, bezgraničnost, energiju i moć žene. Izvorište poticaja istinske imaginacije nalazimo u osjećaju pripadnosti, preplitanju sjećanja i zbilje.

Crteži iz dnevnika Ane Feiner-Žalac duboko su osobni. Crtani su slijedom tijeka misli, bez želje da budu pročitani. Objavom na ovaj način dostupni su i otvoreni opservaciji i budućoj interpretaciji. Mi smo učinili tek korak na tom putu.

Predstavljanje grafičke mape *Maja Rožman / Studije podsvjesnog*

Iz edicije Argola

Nakladnik: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Predstavljanje: 17. travnja 2018 u 13 sati

Mjesto održavanja: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Autorica projekta edicije: mr. sc. Slavica Marković

Urednica: mr. sc. Slavica Marković

Autor predgovora i životopisa: Vanja Babić

Opis tehnika, kataloška obrada: mr. sc. Slavica Marković

Tisak grafika: Maja Rožman

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Sensus Design Factory, Nedjeljko Špoljar

Na predstavljanju su govorili: upraviteljica Kabineta grafike mr. sc. Slavica Marković, likovni kritičar Vanja Babić i umjetnica Maja Rožman, doc. art na ALU u Zagrebu

Svoj niz od pet grafičkih listova osmišljenih za ediciju *Argola* Maja Rožman izradila je u tehnici linoreza. To su, zapravo, autorski prepoznatljive i vizualno nadasve dojmljive interpretacije vlastita lika kao nositelja stanovitih radnji, pri čemu umjetnica dominantnu bjelinu papira definira i aktivira služeći se isključivo linijama. U formalnome smislu ove Majine grafike na određeni su način minimalističke, čak asketske, ali usredotočimo li se na njihove sadržajne i narativne komponente, odmah zamjećujemo kako je riječ o složenoj i nadasve pomno razrađenoj problematici. Maja, naime, svoje autoportrete – na dvama listovima vidimo tek njezine ruke kako ulaze u kadar – pozicionira u pomalo zagonetno, ali i izrazito matematički tretirano ozračje sačinjeno od mnoštva punih, odnosno isprekidanih linija, neobičnih optičkih naprava te pravilnih geometrijskih likova, a sve to s jasnim aluzijama na zakonitosti linearne perspektive. Umjetnica nas, zapravo, podsjeća kako granice između znanosti i umjetnosti nipošto nisu i ne mogu biti posve jasno definirane. I doista, u kolikoj mjeri znanost može biti umjetnička, a umjetnost znanstvena? Uloga svojevrsna posrednika između ovih dviju, samo na prvi pogled posve različitih čovjekovih djelatnosti,

neprijeporno pripada mašti, a upravo je mašta fenomen koji ova umjetnica u svojem stvaralaštvu kontinuirano osvještava te potom dosljedno i na dojmljiv način tematizira. Na novim grafikama u tematskom i sadržajnom smislu fizika koegzistira s metafizikom, realno s nadrealnim, racionalno s iracionalnim, a svjesno s podsvjesnim.

Predstavljanje monografije *Zlatko Keser / Crteži*

Edicija: *Likovne monografije / Crteži i grafike*

Nakladnik: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Predstavljanje: 20. lipnja 2018.

Mjesto održavanja: Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Autorica projekta edicije monografije: mr. sc. Slavica Marković

Urednica: mr. sc. Slavica Marković

Autor predgovora: akademik Tonko Maroević

Izbor radova, životopis, kataloška obrada djela: Ana Petković Basletić

Popis nagrada, izložbi i bibliografija: Ana Petković Basletić

Tisak: Stega Tisak

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Nikola Šiško, Artdizajn

Uvodno slovo: predsjednik Akademije akademik Zvonko Kusić

Na predstavljanju su govorili: akademik Tonko Maroević, likovni kritičar Milan Bešlić, akademik Zlatko Keser i mr. sc. Slavica Marković

U sklopu obljetničke svečanosti Trijenala crteža promovirali smo izdanje Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, crtačku monografiju *Zlatko Keser / crteži*, 7. knjigu u biblioteci Likovne monografije. Zlatko Keser, dobitnik Premije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na 4. hrvatskom trijenalu crteža (2009.), vrsni je crtač koji je svoje umijeće i znanje posredovao generacijama mladih umjetnika tijekom djelovanja na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Riječ je o umjetniku čije stvaralaštvo danas neizostavno poglavlje nacionalne suvremene umjetnosti.

„(...) Nespokojni Zlatko Keser autentično je razdrt dvojbama i nedoumicama epohe koju živi, no istodobno iskonski pozvan i spreman odmjeravati se s maksimalizmom kategoričkog imperativa stvaralaštva. Razdoblja plodnoga nezadovoljstva izmjenjuju se s etapama dubokih prodora u meritum egzistencijalnog svjedočenja. Kušnje dostizanja ljepote nadoknađuju izazovi pripitomljavanja grubosti i ružnoće. Opasnosti manifestiranja puke vještine potisnute su potrebom i strašću za neposrednim izražavanjem gladi i žeđi postojanja, erosa i thanatosa

ogoljele nam sudbine. Malokad je slikarstvo – i crtež – moralo pomirivati tolike krajnosti (to jest, baš ih i ne pomiriti!).(...)"

„(...) Možda nije pretjerano smatrati kako crtež (i slikarstvo) Zlatka Kesera ima zapravo karakter unutarnjeg monologa, kako su figure i motivi samo alibi, odnosno poticaji za oslobađanje zakupljene kreativne energije, nezatomljiva vitalnog napona i agonalnog žara. Stoga bismo njegova lica i glave smjeli tumačiti i kao persone intimnog mikrouniverzuma, modifikacije vlastitih zamišljenih likova i neostvarivih inkarnacija. Shvaćajući težinu iracionalne komponente – no ne negirajući vrijednost slikareve intelektualne spremne i strogosti, prije nekoliko godina sam ustvrdio: 'Ne odustajući od mentalnih izazova i povremene lucidne racionalne kontrole, Zlatko Keser je još manje smio žrtvovati nagonsku 'ponornicu', podsvjesni, onirički i biofilno-motorički tok. Prepustio se stoga slikanju/crtanju poput kucanja srca ili disanja, ali ne sa samozadovoljstvom ili lagodom nego sa strašću katarktičnog čišćenja. Što je grčevitije težio punini odjeka to je neophodnijim postajalo povremeno opuštanje, a što je ležernije ispisivao oblikovne natuknice to se snažnije nametala korektivna disciplina.' (...)"

„(...) Keseru je pošlo za rukom sačuvati nagonsku ukorijenjenost pokreta te djelovati kao seizmograf nutarnjih potresa i slojevanja. Unatoč navici i rutini, predanosti radu i dugotrajnoj praksi, on nije 'okorjeli' slikar nego osjetljivi čovjek koji epidermom i retinom reagira na vlastite ispovjedne izazove.(...)"

Predstavljanje grafičke mape *Josip Butković / Dvorišta*

Iz edicije *Argola*

Predstavljanje: 10. listopada 2018., u 13 sati

Autorica projekta i urednica: mr. sc. Slavica Marković

Predgovor i opis tehnika: Vesna Kedmenec Križić

Tisak grafika: Josip Butković

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak: Sensus Design Factory

Na predstavljanju su govorili: Upraviteljica Kabineta grafike mr. sc. Slavica Marković, muzejska savjetnica, Vesna Kedmenec Križić muzejska savjetnica, kustosica izložbe Ana Petković Basletić i umjetnik, red. prof. art. Josip Butković

U izložbenom prostoru Kabineta grafike predstavili smo 15. grafičku mapu u ediciji *Argola* pod nazivom *Dvorišta* istaknutog umjetnika i redovitog profesora Josipa Butkovića. Ciklus *Dvorišta*, niz grafika velikog formata koji umjetnik razrađuje zadnjih petnaest godina, za potrebe mape realiziran je u manjoj formi posebno oblikovanoj za ediciju *Argola*. Mapu čine

pet apstraktnih kompozicija koji predočuju koncentrirani sukus umjetnikovih razmišljanja kroz izričaj autora istraživača nastalih u kodificiranom i slojevitom savezništvu umjetnika i prirode. Ostvarena u mediju dubokoga tiska pokazuju esencijalnu vitalnost grafike kao izražajnog sredstva u umjetnikovom progresivnom, koherentnom i inovativnom stvaralačkom procesu.

Dan otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Trajanje: 6. studeni 2018. od 10 do 19 sati

Mjesto održavanja: Kalkografija Kabineta grafike

Koncepcija programa: mr. sc. Slavica Marković

Predstavljanje i stručno vodstvo: Ana Petković Basletić

Voditelj radionice: doc. art. Igor Čabraja

U povodu Dana otvorenih vrata 2018., Kabinet grafike predstavio je prostor Kalkografske radionice u kojoj se otiskuju grafički listovi i održavaju edukativni programi s ciljem podučavanja i popularizacije grafičkih tehnika. Zainteresirana javnosti mogla se upoznati s radom naše institucije, sa zbirka te vidjeti grafičke listove i pripadajuće matrice suvremenih autorica Ines Krasić i Mirjane Vodopije iz Zbirke ploča Kabineta grafike.

U sklopu programa ove godine održana je i grafička radionica dubokoga tiska pod vodstvom poznatoga hrvatskoga grafičara Igora Čabraje, docenta na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Umjetnik je, primjenjujući svoju grafičku ploču, upoznao sudionike s osnovnim teoretskim i praktičnim znanjima. Pokazao je proces pripreme, otiskivanja i signiranja grafičkoga lista. Potpisane grafike podijeljene su sudionicima radionice. Obzirom na ograničeni broj, bilo je 24 sudionika. Za studente prvih godina Akademije likovne umjetnosti održano je stručno vodstvo čuvaonicom te im je kroz reprezentativne primjere (grafika i crteža) iz fundusa na praktičan način pokazana suvremena praksa i standardi čuvanja papirne građe.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)		1,114			1,114		2,253			2,253	3,367
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)		70			70		97			97	167
GRUPE - odrasli (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - srednja škola(broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)		60			60		48			48	108
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)		23			23		5			5	28
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)		110			110		143			143	253
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)		1,283			1,283					0	1,283
UKUPNO:	0	1,377	0	0	1,377	0	2,546	0	0	2,546	3,923

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH 40 %
- lokalna samouprava 40 %
- vlastiti prihod 10 %
- donacije 10 %